

Slave, der für seinen Unterhalt zur Zeit einer Hungersnoth die Freiheit geopfert hat, NĀRADA in VIVĀDAĪ. 43, 13. (vgl. 17.). Dasselbe Citat findet sich MĪ. 268, 1. mit der fehlerhaften Variante अन्नकालभृते; auch 7. steht einfaches न.

अन्नार्द्रं (अन्न + अर्द्र) 1) adj. f. ई P. 3, 2, 68. *Speise essend* VS. 3, 5. AV. 13, 3, 7. 15, 14, 1. 19, 35, 5. ÇĀT. BR. 1, 6, 3, 11. 15. u. s. w. 14, 4, 1, 19. 7, 2, 29. (= BRH. ĀR. UP. 1, 3, 18. 4, 6.) KĪND. UP. 4, 3, 8. TAITT. UP. 3, 6, 7. KĪTJ. ÇR. 3, 3, 5. 4, 13, 1. M. 8, 317. — 2) ein Bein. Viṣṇu's (unter den 1000 Namen) ÇKDr.

अन्नादाय (अन्न + आदाय) adj. ved. *Speise nehmend* P. 3, 1, 85, KĀTJ. Sch.

अन्नादिन् (अन्न + आदिन्) adj. *Speise essend: नैकान्नादी (एकान्न + आदिन्) भेवद्वती* M. 2, 188.

अन्नोद्य (अन्न *Speise* + अद्य id.) n. *Nahrung* VS. 3, 5. 63. 20, 3. AV. 12, 6, 4. 13, 5, 1 (an den beiden letzten Stellen neben अन्न). ÇĀT. BR. 1, 2, 2, 3. 6, 3, 8. 15. 5, 1, 2, 3. u. s. w. 14, 4, 1, 18. (= BRH. ĀR. UP. 1, 3, 17.) ते देवा अनुवन्त्यज्ञो वै नो ऽन्नाद्यमुद्रक्रीमिन्विमं पक्षमन्नमन्विच्छमेति AIR. BR. 3, 45, 2. BRH. ĀR. UP. 1, 5, 2. KĪND. UP. 3, 1, 3. 6, 2, 4. KĀUÇ. 20. KĪTJ. ÇR. 5, 13, 1. M. 3, 82. 233. 244. 4, 112. 7, 217. 11, 143. R. 2, 30, 23. PAÑKĀT. I, 188. अन्नोद्यकाम *nach Nahrung begierig* ÇĀT. BR. 5, 5, 1, 12. KĪTJ. ÇR. 1, 3, 23. 15, 9, 6. 22, 2, 17. 4, 29. 10, 10. 23, 1, 18. 24, 2, 11. 22.

अन्नायु (von अन्न) adj. *nach Speise verlangend: स एषो ऽन्नस्य ग्रहे यद्वायुरन्नायुर्वा एष यद्वायुः* AIR. UP. 3, 10. ÇĀND. 1. अन्नायुर्नवन्धनो ऽन्नजीवनः (also अन्न + आयुस्), RÖHR: *consumer of food.*

अन्नवृध् (अन्न + वृध् mit Dehnung des Auslauts) adj. *Speise mehrend: अन्नवृधं प्रति चर्त्यन्तेः* RV. 10, 1, 4.

अन्यं pron. adj. f. आ gaṇa सर्वादि; Declin. P. 7, 1, 25. Vop. 3, 3. 38. *ein anderer (भिन्न)* AK. 3, 2, 32. 4, 194. TRIK. 3, 3, 304. H. 1468. an. 2, 344.

MEJ. j. 4. *verschieden (असमान)* TRIK. 3, 3, 304. H. an. 2, 344. MEJ. j. 4.

RV. 3, 46, 2. 6, 47, 12. 7, 103, 4. u. s. w. यच्चैवान्यत्सुडुष्कारम् N. 15, 4.

सर्वमन्यत् M. 8, 17. N. 9, 3. HIT. I, 89. अन्यद्वागधेयमतेषां रत्नणे भवति

ÇĀK. 27, 5. स एव अन्यः क्षणेन भवति HIT. I, 121. नान्या गतिर्भवति चात्-

कस्य *der K. verändert sein Wesen nicht* KĪTJ. 7. अन्यान्या (immer wie-

der eine andere, vorher nicht dagewesene) देवता प्रजो शस्यते ऽन्यद-

न्यदु कथं प्रजो क्रियते ऽन्यदन्यदस्यान्नायो गृहेषु धियते य एव वेद AIR. BR.

3, 2. Häufig subst. am Anfang eines comp.: अन्यकामा *Liebe zu einem*

Andern hegend R. 5, 13, 68. अनन्यमानसा INDR. 5, 4. Erhält hier nicht die

Endung des fem.: इदमन्यपरायणं हृदयम् ÇĀK. 67. यदा तु पूर्ववृत्तमन्य-

सङ्गाद्विमृता भवान् 71, 3. Bisweilen erscheint das Wort am Anf. eines

comp. in der neutr. Form अन्यद् P. 6, 3, 99. 100. Das neutr. अन्यद् wird

als indecl. im gaṇa स्वरादि aufgeführt. अन्यच्च *und ein Anderes* dient

oft zur Anreihung und lässt sich durch *ferner* übersetzen, HIT. 4, 20.

6, 12. 8, 3. u. s. w. KATHĀS. 1, 65. — अन्यं pleon. mit अत्रर verbunden:

अन्यत्स्थानात्तरं गत्वा PAÑKĀT. 22, 14. अन्यमार्गात्तरेणागत्य 199, 17. — *ein*

anderer als, verschieden von, mit dem abl. P. 2, 3, 29. Vop. 3, 21. अन्य-

मत्सत् RV. 8, 64, 13. अन्येन मत्प्रमुदः कल्पयस्व 10, 10, 12. 8. नान्य-

दात्मना ऽपश्यत् BRH. ĀR. UP. 1, 4, 1. M. 4, 221. 8, 75. 9, 113. 10, 91. MBH.

1, 7081. N. 11, 36. ÇĀK. 4, 2. HIT. I, 124. 21, 12. RAGH. 12, 49. AK. 2, 2, 1.

9, 92. 3, 6, 24. स्यावरं नङ्गमादन्यत् (*der Gegensatz*) H. 1454. इतः — अन्येन

BRH. ĀR. UP. 1, 3, 24. अतो पदन्यत् M. 8, 78. 10, 123. 12, 96. ततो ऽन्यः

5, 52. H. 476 (*der Gegensatz*). को ऽन्यस्त्वत्तः VID. 243. mit अतो in Ver-

bindung mit न oder im Fragesatze: न ह्येकाङ्का शतं गत्वा तामते ऽन्यः

पुमानिह N. 24, 33. गतिमन्याम् — गुरुपुत्रान्ते सर्वावाहं पश्यामि कां च

न VĪÇV. 7, 20. का ह्यन्या तदते ब्रूयाद्वचनं दिव्यनीदशम् R. 5, 36, 5. अतो

समुद्रान्यः को विभर्ति वडवानलम् PAÑKĀT. V, 30. किं नु खलु मे प्रियद-

र्शनादते शरणमन्यत् ÇĀK. 32, 13. mit विना KATHĀS. 5, 35 (6, 152): स्मं नान्यो

मया विना । वेत्ति, mit वर्जितम् R. 1, 8, 8: नान्यं प्रजास्यते कंचिन्मानवं

पितृवर्जितम्, mit वर्जम् (Kos.: वर्ज्यम्) PAÑKĀT. 128, 22: तद्वर्जमन्यो भर्ता

मनस्यपि मे न भविष्यति, mit मुक्त्वा KATHĀS. 13, 7: सा चानुगतुं वेगेन शक्या

नान्येन दत्तिना । मुक्त्वा नुडागिरिन्. Man trifft अन्य mit dem entgegen-

gestellten Begriffe auch componirt an: भवदन्यः *ein anderer als du* HIT.

25, 1; in den folg. Beispielen kann das vorangehende pron. auch als abl.

gefasst werden: यन्मदन्यन्नास्ति BRH. ĀR. UP. 1, 4, 2. तदन्यम् N. 1, 20.

12, 14. RAGH. 3, 63. — *ein anderer, ein zweiter: स मुक्तो ऽन्यस्त्रिवृद्धः*

M. 11, 265. त्वमिव यत्ता नान्यो ऽस्ति N. 20, 13. अन्यमिन्द्रं करिष्यामि

VĪÇV. 10, 22. — *ein anderer, ein Fremder (Gegensatz आत्मन्, स्व):*

अन्यस्या वृत्सं रिक्ती मिमाय RV. 3, 55, 13. अन्ये ज्ञायो परि मू-

ह्यस्य 10, 34, 4. अन्यो वधूणां प्रसितौ न्वस्तु 14. 10, 10, 14. स्वाद्यान्ये

die Seinigen und Fremde BRH. ĀR. UP. 5, 3. विशास्ति पशुमन्यः । श्वि-

ज्ञो वैकः KĪTJ. ÇR. 6, 7, 1. 2. 4. वासश्च धृतमन्यैर्न धारयेत् M. 4, 66. नान्यो-

त्पन्ना प्रजास्तीह न चाप्यन्यपरिग्रहे 5, 162. अन्यस्तीग 8, 386. या नियुक्ता-

न्यतः पुत्रं देवरादाप्यवापुयात् 9, 147. आत्मनो यदि वान्येषां गृहे त्रेत्रे ऽथ

वा खले 11, 114. न चाहं पुरुषानन्यान्प्रभाषेयं कथं च न N. 13, 42. कथ-

मात्मसुतान्क्त्वा त्रायसे ऽन्यसुतान् VĪÇV. 12, 14. अन्यस्वचक्रतो भयम् H. 60.

67. 68. 323. 321. — Während in पञ्चतन्त्रातिथान्यस्माद्भ्रान्यात् (HIT. Pr. 8.) aus

dem PAÑKĀTANTRA als auch aus einem andern Werke der nachfolgende

weitere Begriff durch अन्य beschränkt und erst dadurch dem vorange-

henden engern Begriffe coordinirt wird, erscheint nicht selten bei einer

äusserlich ganz gleichen Verbindung अन्य vor einem von Haus aus

coordinirten Begriffe. In diesem Falle steht अन्य, streng genommen,

ganz müssig da, indem es eine von selbst sich verstehende Verschieden-

heit noch einmal hervorhebt. एतैरन्यैश्च बह्वी राजपुत्रैः (die एते sind

nicht राजपुत्राः) R. 1, 27, 21. अतो यज्ञेषु चान्यानि सामानि विविधानि च

M. 11, 264. न तापसैर्ब्राह्मणैर्वा वयोभिरपि वा श्वभिः । आकीर्णो भित्तुर्कैर्वा-

न्यैरागारमुपसंजन्त ॥ 6, 51. मत्स्यानां पत्निषां चैव तैलस्य च घृतस्य च ।

मोमस्य मधुनश्चैव यच्चान्यत्पशुसेभवम् ॥ 8, 328. अषिभिर्वालखिल्यैश्च ज्ञापके-

मपरायणैः । अन्यैर्वैखानसैश्चैव VĪÇV. 1, 9. सखी प्रव्रजिका दासी प्रेष्या धा-

त्रेयिका तथा । अन्याश्च शिल्पकारिण्यो विज्ञेया ह्यनुनायिकाः ॥ BHARATA

beim Schol. zu ÇĀK. 9, 6. नात्तको ऽपि प्रभुः प्रकृत्युं किमुतान्यद्विज्ञाः RAGH.

2, 62. Ganz so im Griechischen, z. B. Od. 2, 411. 412: μήτηρ δ' ἐμοὶ

οὐτὶ πέπυσται, οὐδ' ἄλλαι θυγατέρι. — *der andere: अन्यमर्थम्* RV. 6, 47,

21. 3, 46, 2. उपवीते यज्ञसूत्रं प्रोद्धते दत्तिणे करे । प्राचीनावीतमन्य-

स्मिन् (d. i. सव्ये) AK. 2, 7, 49. = H. 843. pl. *die übrigen* H. 49. 520.

त्रयो ऽन्ये ÇĀT. 24. सहान्यैस्तीर्त्राक्षणैः VID. 60. विधूय विप्रंश्चान्यांस्तान्

44. (man beachte das dabeistehende pron.), auch mit सर्व verbunden:

अन्ये ते सर्वे 61. — *ein (als unbestimmter Artikel): अन्यस्मिन्नह्नि eines*

Tages PAÑKĀT. 80, 6. 93, 15. अन्यस्मिन्द्विसे VET. 28, 14. अन्यस्मिन्दिने